

Fent memòria des de Can Sastre

Fa poques setmanes es va publicar *Una història d'un petit pagès i ramader*, l'autobiografia de Manel Cabot Cuscó

En un país desmemoriat com diuen que és el nostre, sempre són benvinguts els llibres que ens fan mirar enrere. Doncs *Una història d'un petit pagès i ramader* (Premi Romà Planas i Miró de Memòries Populars 2001), del col·laborador del *Ronçana* Manel Cabot Cuscó, ha de ser un llibre doblement benvingut, perquè l'autor és un conciutadà nostre i fent memòria de la seva vida també ens fa un retrat –el seu– del poble on ha viscut sempre, Santa Eulàlia.

Cabot (Can Sastre, 1926) relata la seva vida, però també recull moltíssims records dels seus pares, santaeulaliencs de soca-rel com ell mateix: el pare era de Can Paraire i la mare, de Can Naps. Era una època en què moltes famílies tenien feina a anar "menjant i fregint" i en què quan el pa queia a terra i s'embrutava, abans de llençar-lo se li feia un petó. Els pagesos es passaven la vida "mirant al cel" i la terra els compensava amb unes mongetes "ganxetes" que, juntament amb les de Bigues i Riells, eren de les més apreciades de la comarca. Terratinents i gent de casa bona ho dominaven tot, ara, això sí, sempre dirigits "des de l'ombra" pel capellà, que estava al corrent de "tots els problemes del

poble, des dels polítics als íntims".

Més que de la guerra civil, aquesta autobiografia parla de la postguerra, que coincideix amb l'adolescència i la joventut de l'autor. La majoria del jovent es va fer de la Falange, però ell no. Ell anava amb la colla de Can Serra, que era el bar de la Sagrera –Cal Mestret estava tancat per roig– i era feliç amb un tros de bicicleta que "ara no voldrien ni els drapaires" i anant a seguir aplecs i festes majors. Cabot, sempre crític amb els poderosos, no s'està de tornar a carregar contra la tirania, en plena dictadura franquista, de la gent de dretes i els capellans –la majoria, diu, "només en tenien el nom, de cristians".

Ara, tal com anuncia el títol, el tema central d'aquest llibre franc i planer és l'ofici de pagès i ramader. Cabot va seguir el negoci del pare, de les ametlles i les avellanes, però més endavant, ja casat amb l'Antònia de Can Joan Vila, va posar bestiar, sobretot porcs i conills. El fill de Can Sastre recorda les malalties més freqüents, el mal de peu dels porcs i el cap gros dels conills, els dijous que anaven a vendre a mercat i tot el que va fer per tirar endavant la família, que s'havia ampliat amb el naixement de dues filles.

Però per sort *Una història d'un petit pagès i ramader* no només té interès perquè ens trasllada a un món rural que quasi ja no existeix, sinó també perquè ens ajuda a entendre la Santa

Eulàlia que tenim avui. Cabot fa referència a les primeres urbanitzacions, als forasters que els diumenges li preien "només les avellanes de terra", a la venda de camps de regadiu perquè a les constructors els feia falta sorra, etc. És per això, per comprendre el present, que hem de desitjar que hi hagi força persones que llegint aquestes vivències s'engresquin a escriure les pròpies, de la mateixa manera que Cabot s'hi va animar gràcies a l'encoratjament d'Ernest Lluch el dia de la presentació de *Me'n recordo*, les memòries de la també santaeulalienca Emília Margenat.

Nota. Qualsevol que fullegi el llibre s'adonarà, amb sorpresa, d'algunes errates. No es tracta d'una negligència, sinó que respon a la voluntat de l'Arxiu de la Memòria Popular de la Roca de respectar "la integritat de l'obra guanyadora" i de no sotmetre-la a "cap tipus de revisió ortogràfica ni d'estil".

Carme Badia i Puig

- Pintures
- Jardineria
- Bricolatge

Casa Poma - Ctra. St. Feliu, s/n.

Tel. 93 844 80 60 - Fax 93 844 95 26 - SANTA EULÀLIA DE RONÇANA

POMA PINEDA SERVEIS S.L.

Ferreteria i Transports

POMA